

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Du MAURIER, DAPHNÉ

Hanul Jamaica / Daphne du Maurier; trad.:
Eugenia Popescu. - București: RAO International
Publishing Company, 2007

ISBN 978-973-103-362-4

I. Popescu, Eugenia (trad.)

821.111-31=135.1

1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda 117-119, București, ROMÂNIA
www.raobooks.com
www.rao.ro

DAPHNÉ DU MAURIER
Jamaica Inn
Copyright © Daphné Du Maurier, 1936
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză
EUGENIA POPESCU

© RAO International Publishing Company, 2003
pentru versiunea în limba română

decembrie 2007

ISBN 978-973-103-362-4

Era o zi cenușie, rece, spre sfârșitul lui noiembrie. Vremea se schimbase peste noapte, când vântul nestatornic adusese cu el un cer de granit și o ploaie deasă și, cu toate că abia trecuse de ora două după-amiază, paloarea unei seri de iarnă părea să se fi așternut peste dealuri, învăluindu-le în ceată. Pe la patru se va intuneca. Aerul era umed și rece și, deși ferestrele fuseseră bine închise, reușea să pătrundă în interiorul diligenței. Scaunele din piele erau jilave la pipăit și era cu siguranță vreo spărtură în acoperiș, pentru că din când în când începea să picure încet de sus, mânjind pielea și lăsând în urmă pete albastru-închis, ca niște urme de cerneală. Vântul izbea în rafale, smucind diligența în timp ce dădea cotul drumului, iar în locurile expuse de pe înălțimi bătea cu o asemenea forță, încât întregul vehicul se scutura și se balansa, legânându-se între roțile înalte, asemeni unui bețiv.

Vizitiul infofolit până la urechi într-o manta se gheboșase pe capră, încercând parcă să găsească apărare între propriii săi umeri, în timp ce caii abătuți trudeau, cam în silă, la porunca lui, prea copleșiți de vânt și de ploaie ca să mai simtă biciul strâns între degetele amorțite ale surugiu lui, pocnind, din când în când, peste capetele lor.

Roțile diligenței scârțăiau și gemeau când se afundau în fagașele drumului, împroscând ferestrele cu pete de noroi moale care se amestecau cu ploaia ce cădea necontenit, iar privaliștea acelor locuri, oricare ar fi fost ea, era cu totul ascunsă privirilor.

Puținii călători se trăseseră mai aproape unii de ceilalți ca să se încâlzească și vocile lor se ridicau într-un glas ori de câte ori diligența se cufunda într-o groapă mai adâncă. Un bătrân care nu mai contenise cu plângerile de când se suise în diligență la Truro sări furios de pe locul lui; umblă la fereastra-ghilotină și o trase în jos cu un pocnet, lăsând un val de ploaie să se abată asupra lui și a celorlați pasageri. Scoase capul afară și răcni la surugiu, blestemându-l cu o voce ascuțită, mâniașă și făcându-l ticalos și criminal: n-o să mai apuce nimeni să ajungă la Bodmin în viață dacă va mână cu viteza asta ucigașă; și aşa le ieșise la toți sufletul, iar el, unul, n-o să se mai suie într-o diligență cât o trăi.

Nu se știe dacă vizitiul îl auzise sau nu; s-ar putea ca valul de reproșuri să se fi risipit în vânt, căci, lăsând să treacă câteva clipe, bătrânu săltă din nou fereastra, după ce călătorii din diligență înghețaseră de tot, și se așeză la loc, în colțul lui, înfașurându-și genunchii cu pătura și mormâind în barbă.

Vecina lui, o femeie cu un chip rumen și vesel, îmbrăcată într-o pelerină albastră, scoase un oftat adânc de înțelegere și, când cu ochiul la cine se nimerea s-o vada și dând din cap către bătrân, spuse pentru cel puțin a douăzecea oară că asta a fost cea mai blestemată noapte de care-și amintea, deși mai avusese parte și de altele, că era o vreme ca pe timpul străbunilor și că, de data asta, nu semăna deloc a vară. Apoi, vârându-și capul în adâncurile unei papornițe, scoase o bucată zdravănă de prăjitură și-și înfipse în ea dinții albi, puternici.

Mary Yellan stătea în colțul din fața ei, unde firul de ploaie se scurgea prin spărtura acoperișului. Când și când, câteva picături de apă îi cădeau pe umăr, și ea le ștergea cu degetele-i încordate.

Stătea cu bărbia proptită-n mâini și cu ochii pironiți pe fereastra stropită de noroi și de ploaie, sperând, cu un fel de aştepțare disperată, că o rază de lumină va sparge pătura groasă ce

acoperea cerul și că un crâmpel din acea boltă azurie, pierdută, ce învăluise Helfordul ieri va străluci o clipă ca un sol al norocului.

Chiar de pe acum, după abia patruzeci de mile de drum din locul unde-și aflase căminul timp de douăzeci și trei de ani, nădejdea din inima ei ostenise, iar curajul care o animase și o susținuse atât în lunga agonie a suferinței, cât și la moartea mamei sale era acum zdrujnicat de această primă ploaie și de vântul săcăitor.

Tinutul ii era strain, ceea ce însemna o înfrângere în sine. În timp ce privea prin fereastra încețoșată a diligenței, i se dezvăluia o altă lume decât cea pe care o cunoșcuse înainte, cale de doar o zi de călătorie. Cât de îndepărtate și ascunse, poate pentru vecie, erau apele scliptoare ale Helfordului, dealurile verzi și văile unduitoare, casuțele albe îngrămădite pe malul râului! Cât de blândă era ploaia care cădea asupra Helfordului, o ploaie ce rapăia pe miile de copaci și se pierdea în iarba grasă, formând pâraie și pârâiașe ce se vărsau în râul larg și se afundau în pământul recunosător care dăruia, în schimb, ofranda florilor.

Această ploaie biciuitoare, nemiloasă, se izbea de ferestrele diligenței și pătrundeau într-un pământ pietros, arid. Aici nu ve-deai copaci; doar unul, doi își întindeau ramurile golașe spre cele patru vânturi, răsuciti și contorsionați de secole de furtuni; vremea și vijeliile ii facuseră atât de negri încât, chiar dacă primăvara și-ar fi întins suflarea asupra unui astfel de loc, mugurii nu ar fi cutezat să se prefacă în frunze de teamă ca gerurile târzii să nu le ucidă. Era un tinut de arbuști piperniciți, fără tușișuri și păsunii – o țară a pietrelor, a buruienilor negre și a mărăcinișurilor pitice.

„Un anotimp bland nu va poposi niciodată aici“, gândeau Mary, „ori iarnă posomorâtă ca aceea de acum, ori arșița uscată, scorojită a miezului de vară, fără vai care să ofere umbră și adăpost, ci doar iarbă ce se îngălbenea și devinea cafenie înainte ca luna mai să se fi sfârșit.“ Tinutul ajunsese cenușiu din pricina

vremii. Chiar și oamenii de pe drum și din sate își schimbau înfațarea odată cu mediul. La Helston, de unde luase prima diligență, calcse pe pământ cunoscut. Câte amintiri din copilarie nu erau legate de Helston! Drumul săptămânal la târg cu tatăl ei în acele zile apuse și, când el le fusese răpit, curajul cu care mama ei îi luase locul, alergând de colo-colo, fie vară, fie iarnă, aşa cum făcuse și el, cu găinile, cu ouale și cu untul din căruță, în timp ce Mary stătea lângă ea, strângând în brațe un coș cât ea de mare, cu bărbia sprijinită de mâner. Lumea era prietenoasă la Helston; numele de Yellan era cunoscut și cinstit în oraș, căci văduva dusese o luptă grea cu viața după moartea bărbatului și nu erau multe femei care ar fi putut trăi singure, asemenei ei, cu un copil și o fermă pe cap, fară să-i treacă prin minte să-și ia alt bărbat. Era un om la Manaccan care ar fi cerut-o de nevastă, dacă ar fi îndrăznit, și un altul în sușul râului, la Gweek, dar își dăduseră seama, după felul cum îi privea ea, că nu și-l dorea pe nici unul și că aparținea, de fapt, cu trup și suflet, bărbatului dispărut. Până la urmă, munca grea de la fermă îi venise de hac, căci ea nu se crăta și, deși se trudise să-și păstreze energia în cei șaptesprezece ani de văduvie, nu rezistase tensiunii când venise vremea ultimei incercări, și inima ei cedase.

Încetul cu încetul, numărul animalelor din fermă scăzuse și, cum vremurile erau grele – așa i se spusese la Helston –, iar prețurile scăzuseră de tot, nu mai puteai găsi bani nicăieri. Mai sus, la deal, situația era aceeași. În curând, fermele aveau să fie bântuite de foamete. Apoi, o boală atacă solul și ucise animalele din satele din jurul Helfordului. Boala n-avea nume și nu i se găsi nici leac; ataca și distrugea totul, asemenei înghețului târziu, venit pe neașteptate, ivindu-se odată cu luna nouă, apoi dispărând, nelăsând nici o urmă a trecerii ei, în afara șirului de făpturi sacrficate. Fusese o perioadă grea, de neliniști pentru Mary Yellan și mama ei. Văzuseră puii de găină și răuștele pe care le crescuseră bolind și pierind una câte una, în timp ce vițelul se prăbuși pe

pășunea unde se afla. Cea mai de plâns fu bâtrâna iapă care le slujise vreme de douăzeci de ani și pe a cărei spinare lată, voinică, Mary își sprijinise cândva piciorușele ei de copil. Murise în grăjd într-o dimineată, odihnindu-și capul credincios în poala lui Mary; și, după ce săpară o groapă pentru ea sub mărul din livadă și o îngropară acolo, înțelegând că nu le va mai duce până la Helston în zi de târg, mama se întorsese către Mary și îi spusese:

– Ceva din mine a coborât în mormânt odată cu biata Nell, Mary. Nu știu dacă Domnul îmi șoptește asta, dar îmi simt sufletul ostenit și nu mă cred în stare să merg mai departe.

Intră în casă și se așeză pe un scaun în bucătărie, albă ca valul și arătând cu zece ani mai în vîrstă. Când Mary îi spuse că va chema doctorul, ridică din umeri.

– E prea târziu, fata mea, zise ea, cu șaptesprezece ani prea târziu.

Și începu să plângă încet, ea care nu vârsase în viață ei o lacrimă.

Mary plecă după bâtrânu doctor care locuia la Mawgan și care o adusese pe lume. În timp ce o conducea acasă în cabrioletă lui, doctorul zise, clătinând din cap:

– Uite cum stau lucrurile, Mary. Maică-ta nu și-a cruțat nici mintea și nici trupul de la moartea lui taică-tau și, până la urmă, s-a prăbușit. Treaba asta nu-mi place. S-a nimerit într-un moment prost.

Străbătută drumeagul intortocheat ce ducea la ferma din vîrful dealului. O vecină aștepta la poartă, purtând pe chip nerăbdare de a împărtăși vești proaste.

– Maică-ta-i mai râu, strigă ea. Adineaori a ieșit pe ușă, privind în jur ca o fantomă, tremurând din tot trupul, și a căzut pe potecă. Doamna Hoblyn și Will Searle au ridicat-o și au dus-o înăuntru, biata de ea. Ziceau că n-a mai deschis ochii.

Cu gesturi hotărâte, doctorul îndepărta micul grup de curioși de la ușă. Împreună cu omul ce purta numele de Searle ridică trupul inert de pe podea și îl cărăra sus, în dormitor.

— A suferit un atac, zise doctorul, dar respiră și pulsul este stabil. De astă m-am temut: că va ceda aşa, din senin. De ce s-a întâmplat acum, după toți acești ani, numai ea știe și Dumnezeu din Cer. Acum trebuie să dovedești că ești fiica părinților tăi și să o ajuți să treacă prin ceea ce urmează. Ești singura care poate face asta.

Vreme de șase luni, dacă nu mai mult, Mary o îngriji pe maică-sa în această primă și ultimă suferință, dar, cu toată atenția pe care ea și doctorul i-o accordă, văduva nu arăta nici o voință de însănătoșire. N-avea nici o dorință să lupte pentru viață.

Parea că Tânjește să fie izbăvită și că se ruga în sinea ei ca acea clipă să vină curând. Lui Mary iî spuse:

— Nu vreau să te zbați și tu cum m-am zbătut eu. Ar însemna să-ți distrugi trupul și sufletul. N-are nici un rost să rămâi la Helford când eu n-oi mai fi. Cel mai bine ar fi să te duci la Bodmin, la mătușa Patience.

N-ar fi servit la nimic ca Mary să-i spună maică-sii că nu va muri. Acest gând i se întipărise în minte și nu se putea lupta cu el.

— Nu țin deloc să plec de la fermă, mamă, iî răspunse ea. Aici m-am născut, tata tot aici s-a născut, iar dumneata ești din Helford. Aici e locul familiei Yellan. Nu mă tem de săracie și de decaderea fermei. Tu ai muncit aici singură, timp de șapteprezece ani, de ce n-ăs face și eu același lucru? Sunt puternică, pot face o muncă de bărbat, știi doar.

— Viața asta nu se potrivește unei fete, iî răspunse mama. Eu am trăit aşa, toți acești ani, pentru tatăl tău și pentru tine. Când muncește pentru cineva, femeia este împăcată și mulțumită, dar e cu totul altfel când muncești doar pentru tine. Nu te mai trage înima.

— N-ăs avea ce face într-un oraș, spuse Mary. Eu n-am cunoscut decât viața astă de pe malul râului și altceva nici nu-mi doresc. Am destul parte de oraș când mă duc la Helston. Cel mai bine mă simt aici, cu păsările care ne-au mai rămas, cu zarzavaturile din grădină, cu porcul nostru și, uneori, cu plimbările de pe râu. Ce să fac la Bodmin, la mătușa Patience?

— O fată nu poate trăi singură, Mary, dacă nu vrea să devină ciudată sau să dea de necazuri. Oricând se poate întâmpla, fie una, fie alta. Ai uitat de biata Sue care bântuia prin cimitir la miezul nopții, pe lună plină, și-și tot striga un iubit pe care nu l-a cunoscut niciodată? Și mai era o fată, înainte de a te fi născut tu, care a rămas orfană la șaisprezece ani. A fugit la Falmouth și s-a înăhiat cu marinarii. Nici eu, nici taică-tău n-o să ne găsim liniștea în mormânt dacă nu te lăsăm în siguranță. O să-ți placă mătușa Patience: a fost, de când o știi, pricepută la tot felul de jocuri, plină de veselie și cu o inimă ca pâinea caldă. Ți-amintești când a venit aici, acum doisprezece ani? Avea panglici prinse la bonetă și jupon de mătase. Era un bărbat care lucra la Trellowarren căruia i se aprinsese călcâiele după ea, dar ea s-a socotit prea bună pentru el.

Da, Mary și-o amintea pe mătușa Patience, cu bretonul ei frizat și cu ochii mari, albaștri, cum râdea și sporovaia și cum își ridică fustele ca să păsească în vîrful picioarelor prin noroiul din curte. Era drăgălașă ca o zână.

— Cât despre unchiu-tău Joshua, n-ăs putea spune ce fel de om este, continuă maică-sa. N-am dat niciodată ochii cu el și nici n-am întâlnit pe nimeni care să-l fi cunoscut. Dar, după ce mătușă-tă s-a măritat cu el, acum zece ani, de Sfântul Mihail, ne-a scris tot felul de trăsnăi, ceva la care te aștepți de la o fată, nu de la o femeie de treizeci de ani.

— O să le par o necioplă, spuse Mary, moale. Eu n-am purtările alese la care se așteaptă ei. Și nici n-o s-avem mare lucru să ne spunem.

— O să te iubească pentru ceea ce eşti, nu pentru aere și mofuri. Te rog să-mi făgăduiești, fata mea, că atunci când eu n-oi mai fi, o să-i scrii mătuși-tii Patience și o să-i spui că ultima și cea mai fierbinte dorință a mea a fost să te duci la ea.

— Făgăduiesc, ii răspunse Mary, dar își simțea inima grea și abătută la gândul unui viitor atât de nou și de nesigur, cu tot ce știuse și iubise pierdut pentru ea și fără mângâierea unor locuri bine cunoscute, care să-i fie sprijin în zilele grele ce puteau să se ivească.

Mama ei își pierdea puterile cu fiecare zi. Cu fiecare zi, viața se scurgea din trupul său. O mai duse așa cât dură secerișul, culcesul poamelor și prima cădere a frunzelor. Dar când, în zori, se ivi ceața, când chiciura se așternu pe pământ, când apele umflate ale râului porniră vijelios la vale spre întâlnirea cu învolburata mare și valurile bubuiră și se sparseră de plajele înguste ale Helfordului, văduva începu să se răsuicească pe pat, smulgând cearșafurile de pe ea. O chemă pe Mary cu numele răposatului ei soț și pomeni de întâmplări trecute și de oameni pe care fata nu-i cunoscuse niciodată. Timp de trei zile trăi într-o mică lume a ei, iar în a patra zi se prăpădi.

Mary se uită cum lucrurile pe care le știa și le iubea trecură, unul câte unul, în alte mâini. Animalele ajunseră la târgul din Helston. Mobila fu cumpărată de vecini bucătă cu bucătă. Unui om din Coverack ii plăcu casa și o cumpără; străbatea curtea cu pipa-n gură și pomenea de schimbările pe care avea să le facă, de pomii pe care ii va doboră ca să aibă o priveliște mai largă, în timp ce Mary îl urmărea cu privirea de la fereastră cu un dezgust mut, împachetându-și lucrurile în cufărul tatălui ei.

Străinul din Coverack o facea să se simtă o intrusă în proprietatea casă; se vedea pe chipul lui că voia să se descotorosească de ea, în timp ce Mary nu se gândeau decât să dispară, să scape de toate și să lase în urmă totul, pe vecie. Mai citi o dată scrisoarea mătușă-sii, scrisă pe hârtie simplă de o mâna crispată. Spunea că

a fost șocată de lovitura ce se năpustise asupra nepoatei ei, că n-avusese idee că sora-sa fusese bolnavă – trecuseră atâtia ani de când venise la ele, la Helford. Și continua: „La noi s-au petrecut schimbări de care tu nu știi. Nu mai locuim la Bodmin, ci la aproape douăsprezece mile în afara orașului, în drum spre Launceston. Este un loc sălbatic, pustiu și, dacă vîi la noi, o să mă bucur să fiu cu tine în timpul iernii. I-am spus lui unchi-tău și el n-are nimic împotrivă, dacă ești liniștită și nu trâncănești mult, zice el, și dacă ne vei fi de ajutor când e nevoie. Nu te poate plăti și nici nu te poate hrăni pe gratis, cred că înțelegi. Zice că o să lucrezi la bar, pentru casă și masă. Unchi-tău e proprietarul hanului Jamaïca“.

Mary împături scrisoarea și o băgă la loc în cufăr. Era un mesaj ciudat de bun venit din partea zâmbitoarei mătuși Patience, aşa cum și-o amintea ea.

O scrisoare rece, neprietenoasă, care nu oferea nici un cuvânt de mângâiere și nu îngăduia nimic, spunând, în schimb, că nepoata nu trebuie să se aștepte la plată. Mătușa Patience, cu juponul de mătase și cu purtările ei delicate, nevastă de hangiu! Mary își dădu seama că mama ei nu știuse de toate astea. Scrisoarea era foarte diferită de cea așternută pe hârtie de o mireasă fericită, cu zece ani în urmă.

Dar Mary făgăduise și nu putea să-și retragă cuvântul dat. Casa era vândută; nu mai avea ce căuta aici. Oricare ar fi prima rea care i se pregătea, mătușa era sora mamei ei și acesta era singurul lucru care conta. Viața de până atunci, ferma ei dragă, atât de bine cunoscută, și apele scăpitoare ale Helfordului fuseseră lăsate în urmă. În fața ei, se desfășura viitorul – și hanul Jamaïca.

Așa se întâmplă că Mary Yellan se trezi călătorind spre nord de Helston în diligență ce scărțăia și se bălăgănea, străbatând orașul Truro, cu nemumăratele-i acoperișuri și turle, cu străzile lui largi, pietruite, cu cerul albastru de deasupra care păstra aerul